

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія та логіка»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність: 061 Журналістика

Освітня програма: «Журналістика»

Рік навчання: 1, семестр 2

Форма навчання: денна

Кількість кредитів ЄКТС: 3

Мова викладання - українська

Лектор курсу

Кравченко Алла Григорівна, канд. філос. наук, доцент
кафедри філософії

Контактна інформація
лектора (e-mail)

allakravchenko@nubip.edu.ua

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Філософія є світоглядом вищого теоретичного рівня, відображає сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їхньої взаємодії. Завдяки цьому її вивчення дозволяє сформуванню переліку загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери спеціалізації. Вивчення філософії сприяє світоглядно-методологічній підготовці студентів, формуванню філософської культури мислення, актуалізації національної свідомості майбутньої суспільної еліти, а тому є необхідною складовою теоретичного рівня університетського підготовки. Вивчення філософії підвищує загальний інтелектуальний рівень студентів, засвоєння філософських знань сприяє гуманізації суспільства, формуючи якісно вищий рівень взаємовідносин між людиною та світом, що спирається на критичне, творче та самостійне мислення. Вивчення комплексу загальних принципів, правил та методів пізнавальної діяльності (гносеологія) сприяє розвитку здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, уміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням практичних життєвих та наукових завдань.

Дисципліна складається з чотирьох змістових модулів: «Філософська пропедевтика», «Історичні типи філософії», «Онтологія», «Гносеологія», «Соціальна філософія та філософська антропологія». Вони передбачають розгорнутий розгляд таких проблем, як історичний аналіз специфіки самоздійснення філософії в різних культурах, в тому числі української філософії, проблеми буття та пізнання світу, дослідження проблем суспільного буття, морально-етичної, правової, релігійної, естетичної, екологічної свідомості.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія» є розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового історико-культурного процесу, формування філософської культури мислення, пізнання світу та самих себе, навичок

застосування філософської методології; актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Основні завдання вивчення курсу «Філософія»:

- розкрити специфіку вічних філософських питань, що стосуються життя кожної людини;
- надати загальні теоретичні знання про основні філософські концепції та філософські категорії;
- окреслити специфіку та межі філософського знання;
- прищепити культуру філософського теоретичного мислення;
- сформуувати здатність до самостійного аналізу складних явищ суспільного життя та вміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням специфічно наукових та професійних завдань.
- сприяти формуванню гуманістичного потенціалу особистості, її загальної культури.

У результаті вивчення курсу студент повинен знати:

- історичні типи філософії, основні парадигми філософствування;
- основні галузі філософського знання (онтологія, гносеологія, логіка, філософська антропологія, етика, естетика, соціальна філософія тощо);
- основні форми буття і сутність діалектики;
- походження свідомості, форми і структуру свідомості;
- шляхи пізнання світу, функціонування знання у сучасному інформаційному суспільстві, особливості взаємозв'язку науки, техніки з сучасними соціальними й етичними проблемами;
- форми суспільної свідомості, їх взаємозв'язок;
- умови формування особистості, її свободи, відповідальності за збереження життя, природи, культури.

У результаті вивчення курсу студент повинен вміти:

- обґрунтувати свою світоглядну та громадську позицію;
- застосувати знання, яких було набуто під час вивчення курсу «Філософія», в процесі вирішення професійних завдань, в процесі розробки соціальних й екологічних проектів, організації міжлюдських відносин;
- науково аналізувати найважливіші соціальні проблеми і процеси, факти і явища суспільного життя;
- розуміти і об'єктивно оцінювати досягнення культури, пояснювати феномен культури та цивілізації;
- володіти методологією й методами пізнання, розуміти сутність творчої діяльності;
- вдаватися до діалогу як засобу вирішення соціальних і етичних проблем;
- добре орієнтуватися в першоджерелах та основній сучасній філософській літературі.

Запропонована програма має дати студентам цілісний виклад основних проблем філософії на рівні об'єктивного, ідеологічно незаангажованого сучасного бачення, ознайомити студентів із наявними філософськими концепціями в їх поліфонічному і плюралістичному звучанні, яке допомагає альтернативному сприйняттю і осмисленню буття.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1 ФІЛОСОФІЯ ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ ТИП ЗНАТЬ				
Тема1 Філософська пропедевтика. Біоцентризм як сучасне світобачення	1/1	Знати базові філософські поняття Вміти визначати власний світогляд Аналізувати етапи формування світогляду Розуміти особливості різних типів світогляду Розрізнити індивідуальний та колективний, буденний та теоретичний світогляди Застосовувати набуті знання до аналізу сучасного суспільства	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Філософія Давнього світу	1/1	Знати світові історико-філософські традиції Аналізувати та розрізнити особливості східної та західної філософії Розуміти специфіку формування кожної	Усне опитування. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Філософія Середньовіччя та Відродження	1/1	Знати особливості існування середньовічної та ренесансної філософії Вміти виділяти характерні риси кожної з них Аналізувати культурні впливи	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	

		<p>на особливості формування певного типу філософування</p> <p>Розуміти зв'язок між культурної традицією та стилем філософствування</p> <p>Розрізняти християнську та світську філософію</p> <p>Застосовувати набуті знання для критичного аналізу історичних процесів</p>		
Філософія Нового часу та Просвітництва	1/1	<p>Знати особливості філософії Нового часу</p> <p>Аналізувати історичні тенденції 17-19 ст.</p> <p>Розуміти логіку становлення та розвитку наукового знання</p> <p>Розрізняти методи наукового пізнання даного періоду</p> <p>Використовувати набуті знання для аналізу причин помилок у пізнанні</p>	<p>Усне опитування.</p> <p>Написання тестів, ессе.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	
Німецька класична філософія	1/1	<p>Знати особливості німецької класичної філософії</p> <p>Аналізувати внесок німецьких класиків для розвитку науки та філософії</p> <p>Розуміти сутність діалектики як вчення та як методу пізнання</p> <p>Розрізняти теоретичний та практичний внесок німецьких філософів у культуру Європи</p>	<p>Усне опитування.</p> <p>Написання тестів, ессе.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	

Некласична філософія XIX-XX ст.	1/1	Знати особливості та школи некласичної філософії Аналізувати практичну значущість кожної із шкіл для розвитку філософії та науки Розрізнити традиції сцієнтизму та антисцієнтизму	Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Українська філософія	1/1	Знати етапи формування та представників української філософії Аналізувати зв'язок між стилем філософствування та українськими культурними традиціями Розуміти особливості української філос. думки Розрізнити ідеї видатних українських філософів Застосовувати набуті знання для з'ясування місця укр.філософії у світовій	Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Змістовий модуль 2. ОНТОЛОГІЯ				
Онтологія. Вчення про буття	1/1	Знати основні поняття філос. вчення про буття Аналізувати зв'язок онтології та науки Розуміти зміст сучасних онтологічних проблем Розрізнити проблеми буття світу та людини	Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	

Філософська антропологія. Природне та духовне в людині	1/1	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати проблеми людського існування Аналізувати взаємозв'язок духовного та природного в людині Розуміти значення т.зв. «вічних» філософських проблем Розрізняти гуманістичні цінності Застосовувати набуті знання в особистому житті	Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Свідомість. Екологічна свідомість	1/1	Знати основні поняття з теми Аналізувати структуру психіки та свідомості людини Розуміти логіку процесу формування людської свідомості Розрізняти типи свідомості Застосовувати набуті знання в особистому житті	Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Змістовий модуль 3. ГНОСЕОЛОГІЯ				
Гносеологія. Особливості методології пізнання в біологічних науках	1/1	Знати основні поняття з теми Вміти визначати наукові та ненаукові методи пізнання Аналізувати значення застосування методології для розвитку науки Розуміти	Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	

		особливості сучасної наукової методології Розрізняти загальнонаукові, філософські та специфічно наукові методи пізнання Застосовувати набуті знання для зростання фахової майстерності		
Діалектика – всезагальна теорія розвитку	1/1	Знати історію та зміст діалектичного вчення Аналізувати значимість діалектики для розвитку природничих наук Розуміти принципи та закони діалектики Критично застосовувати діалектику в майбутній професійній діяльності	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Змістовий модуль 4. СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ				
Філософія суспільства	1/1	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати проблеми суспільного буття Аналізувати причини соціальних явищ Розуміти логіку здійснення суспільно-історичних процесів Розрізняти типи державної влади, моделі соціального устрою Застосовувати набуті знання для	Усне опитування. Написання тестів, есе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	

		власної соціалізації та підвищення соціальної успішності		
Філософія культури	1/1	Знати основні поняття з теми Вміти описати основні філос.концепції культури Аналізувати явища культурного життя, їхній сенс та історичне значення Розуміти логіку культурного розвитку людства Розрізняти типи культур у світі Застосовувати набуті знання для власного культурного розвитку	Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Філософія цивілізації	1/1	Знати основні поняття з теми Вміти формулювати базові цивілізаційні цінності Аналізувати сучасні цивілізаційні проблеми Розуміти логіку становлення сучасної цивілізації Розрізняти сучасні цивілізаційні принципи Застосовувати знання сучасних цивілізаційних цінностей у власному житті	Усне опитування. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано